

ТАМІЛА ЯЦЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні педагогічної ради

_____

(назва закладу загальної середньої освіти)

Протокол № _____ від «__» _____ 2022 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ
5 КЛАС
70 годин (2 год. на тиждень)

Навчальна програма укладена на основі чинної модельної навчальної програми «Українська література. 5–6 клас» для закладів загальної середньої освіти (науковий керівник –Т. О. Яценко); гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ МОН України від 12.07.2021 р. № 795).

Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/729539/>

Зміст навчальної програми забезпечує підручник

Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А. Українська література: підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2022. 256 с.

Режим доступу:

https://lib.iitta.gov.ua/731725/1/5%D0%BA%D0%BB_%D0%A3%D0%9A%D0%A0%20%D0%9B%D0%86%D0%A2.pdf

ЗМІСТ

I. Пояснювальна записка.

Нормативно-правова база, на основі якої укладено програму.

Мета і завдання курсу.

II. Основна частина (очікувані результати навчання, зміст навчального матеріалу, види навчальної діяльності).

Тема 1. Вступ. Роль книжки в житті людини. Література як художнє відтворення життя, побуту, звичаїв, духовно-моральних цінностей людини. Сучасний читач. – 1 год.

Тема 2. Малі жанри фольклору та літератури. – 4 год.

Тема 3. Народні та літературні казки. – 12 год.

Тема 5. Минуле народів у фольклорі та літературі: легенди, перекази, літописні оповіді. – 9 год.

Тема 6. Поетичний образ України. – 6 год.

Тема 7. Рідна природа. – 9 год.

Тема 8. Світ дитинства. – 8 год.

Тема 9. У пошуках пригод і чудес. – 7 год.

Література рідного краю – 2 год.

Позакласне читання – 4 год.

Найцікавіше з літературних новинок. – 2 год.

Резервний час – 2 год¹.

Узагальнення вивченого – 4 год.

ДОДАТОК 1. Список творів для позакласного читання.

III. Список використаних джерел.

---

¹ У 2022/2023 н. р. резервний час буде використано на діагностування, націлене на виявлення рівня досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти на рівні 4 класу.

І. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА, НА ОСНОВІ ЯКОЇ УКЛАДЕНО ПРОГРАМУ

Навчальну програму «Українська література. 5 клас» укладено:

- відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» (від 16.01.2020 р. № 463-IX), Державного стандарту базової середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р.), з урахуванням Типової освітньої програми (наказ МОН України від 19.02.2021 р. № 235);
- на основі модельної навчальної програми «Українська література. 5–6 клас» для закладів загальної середньої освіти (науковий керівник – Т.О. Яценко); гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ МОН України від 12.07.2021 р. № 795);
- за підручником Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А. Українська література: підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2022. 256 с.

Зміст навчальної програми забезпечує [науково-методичний проєкт "Якість освіти":](http://yakistosviti.com.ua/uk/SEREDNIA-SHKOLA)
(<http://yakistosviti.com.ua/uk/SEREDNIA-SHKOLA>).

Навчальна програма є основою для календарно-тематичного та поурочного планування, у якому враховуючи запропоновану кількість годин на вивчення тем у межах розділу розподілено години на текстуальне вивчення художніх творів і види навчальної діяльності, сплановано види роботи на опанування змісту художніх творів української літератури, які забезпечують можливість формування в процесі вивчення творів предметної читацької та ключових компетентностей, визначених Державним стандартом базової середньої освіти.

Передбачено можливість корегування календарно-тематичного планування зважаючи на можливі зміни форми навчання (онлайн, офлайн, комбіноване тощо); навчальних можливостей, пізнавальних інтересів і потреб учнів; результатів засвоєння учнями навчального матеріалу.

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Мета шкільного курсу української літератури в 5 класі – розвиток компетентних учнів-читачів, прилучення їх до високохудожніх надбань класичної та сучасної української літератури; розвиток художнього сприйняття навколишнього світу, осмислення конкретно-історичного та загальнолюдського значення зображеного письменником; розширення культурно-пізнавальних інтересів; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду та естетичних смаків; сприяння всебічному розвитку і творчій самореалізації в сучасному світі; виховання національно свідомих громадян України; формування гуманістичного світогляду, національних і загальнолюдських цінностей..

Завдання курсу української літератури:

- розвивати в учнів стійкий інтерес до читання;
- удосконалювати навички виразного читання;
- ознайомити школярів-підлітків із доступними й цікавими для їхнього віку високохудожніми творами;
- формувати початкове розуміння специфіки мистецтва;
- збагачувати емоційний світ;
- подати початкові відомості про видатних українських письменників;
- формувати елементарні вміння аналізу художніх творів;
- поглиблювати первинне сприймання та усвідомлення художньої сутності образів;
- сприяти засвоєнню основних понять із теорії літератури;
- розвивати усне й писемне мовлення учнів.

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

(ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ, ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ).

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності (за вибором учителя)
Вступ. – 1 год.		
<p>Уважно слухає інформацію про роль книги, художнього слова в житті людини, значущість читання в сучасному інформаційному світі, важливість вироблення вмінь компетентного читача; [6 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>розуміє та відтворює зміст почутої інформації; [6 МОВ 1.1.2-2]</p> <p>знаходить у почутому повідомленні відповіді на поставлені запитання; [6 МОВ 1.3.1-1]</p> <p>аргументовано зіставляє почуте із життєвим досвідом; [6 МОВ 1.4.5-1]</p> <p>доброзичливо висловлює своє ставлення до думок інших осіб, зважаючи на неповноту або суперечливість почутої інформації; [6 МОВ 1.6.1-1]</p> <p>читає навчальний матеріал підручника про роль книги, художнього слова в житті людини, значущість читання в інформаційному суспільстві, важливість вироблення вмінь компетентного читача; [6 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту; [6 МОВ 2.2.7-1]</p> <p>обирає самостійно або за допомогою інших осіб художні тексти для читання, аргументує свій вибір [6 МОВ 2.5.1-1]</p>	<p>Роль книги в житті людини. Література як художнє відтворення життя, побуту, звичаїв, духовно-моральних цінностей людини.</p> <p>Значущість читання в житті особистості. Сучасний читач.</p> <p>Художні твори зі шкільного літературного курсу початкової освіти та самостійно прочитані.</p> <p>Теорія літератури (ТЛ): <i>художня література, літературний твір.</i></p> <p>Мистецький контекст (МК): <i>образотворче мистецтво</i> – П'єр Огюст Ренуар «Портрет двох дітей», Франс Хальс «Хлопчик, що читає», Ірина Клиба «Дівчинка читає» (2018), «Дівчинка з котом та книгою» (2018);</p> <p><i>скульптура:</i> Анатолій Консулов «Пам'ятник першодрукареві Іванові Федорову» (Львів), Анна Джонссон «Пам'ятник дівчинці, що читає» (Іспанія, Севілья) та інші пам'ятники книгам і читачам.</p> <p>Позакласне читання (ПЧ).</p>	<p>Усний стислий, вибірковий переказ здобутої навчальної інформації.</p> <p>Обговорення прослуханих текстів (медіатекстів), проведення дискусій (зокрема онлайн).</p> <p>Перегляд екранізацій (епізодів) творів української літератури та обговорення їх у класі.</p> <p>Віртуальна екскурсія в музей книги та друкарства України.</p>

описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів. [6 МОВ 2.5.1-2].		
Малі жанри фольклору та літератури. – 4 год.		
<p>Уважно слухає інформацію про малі жанри у фольклорі та літературі; про життєпис Л. Глібова та акровірші й загадки у творчості письменника; [6 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення; [6 МОВ 1.1.2-1]</p> <p>стисло переказує зміст повідомлення про втілення в прислів'ях, приказках і загадках узагальнених суспільних поглядів на норми моралі й етики та коротку інформацію про життя і творчість Л. Глібова; [6 МОВ 1.2.1-1]</p> <p>передає з використанням окремих способів і засобів візуалізації враження від почутого повідомлення; [6 МОВ 1.2.3-2]</p> <p>виявляє взаємозв'язок змісту малих жанрів фольклору із власними потребами для особистісного розвитку; [6 МОВ 1.4.5-2]</p> <p>читає виразно (зокрема й напам'ять) прислів'я, приказки, народні та авторські загадки; [6 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>розрізняє жанрові особливості прислів'їв і приказок, різновиди загадок; [6 МОВ 2.1.2-1]</p> <p>характеризує порушені в прислів'ях, приказках і загадках проблеми; [6 МОВ 2.2.1-1]</p> <p>знаходить у текстах прислів'їв, приказок і загадок теоретико-літературні поняття, пояснює їх сутність; [6 МОВ 2.2.2-1]</p> <p>формулює тему та основну думку прислів'їв, приказок, загадок, зокрема й авторських загадок Л. Глібова, порівнює народні та авторські загадки; [6 МОВ 2.2.3-1]</p>	<p>1. Прислів'я та приказки – перлини народної мудрості. Художнє відтворення в прислів'ях і приказках життєвого досвіду багатьох поколінь українців, узагальнення суспільних поглядів на духовні цінності, норми моралі та етики. <i>ТЛ:</i> фольклор (народна творчість, прислів'я, приказка). <i>МК:</i> образотворче мистецтво – ілюстрації до українських народних прислів'їв і приказок (художники-ілюстратори – Олександр Міхнушов, Олександр Кошель).</p> <p>2. Народні загадки. Первісне та сучасне значення народних загадок. Тематика загадок. <i>ТЛ:</i> загадка. <i>МК:</i> образотворче мистецтво – ілюстрації до українських народних загадок (художниця-ілюстраторка – Валентина Мельниченко).</p> <p>3. Леонід Глібов. «Бачить – не бачить», «Котилася тарілочка». Замальовка життєпису письменника. Акровірші та авторські загадки у творчості Л. Глібова, їх загальна характеристика. Фольклорні мотиви та жартівливий характер загадок дідуса Кенира. <i>ТЛ:</i> акровіри (повторення). <i>МК:</i> образотворче мистецтво – ілюстрації до загадок Л. Глібова (художниці-ілюстраторки – Ольга Артющенко, Галина Сокиринська). <i>МЗ:</i> (міжпредметні зв'язки): зарубіжна</p>	<p>Виразне читання (зокрема й напам'ять) прислів'їв, приказок, загадок. Укладання тематичного словничка прислів'їв і приказок (дружба, праця, знання тощо). Складання авторських загадок різних видів. Словесне/графічне малювання відгадок до загадок. Навчальний індивідуальний або груповий проєкт «Записник фольклориста».</p>

<p>розпізнає основні художні виражальні засоби у творах малих жанрів фольклору, використовує окремі з них; [6 МОВ 2.2.6-2]</p> <p>формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу творів малих жанрів фольклору про відображення в них народної мудрості; [6 МОВ 2.2.7-1]</p> <p>проводить паралелі між образами і ситуаціями, зображеними в прислів'ях, приказках і загадках, та власним життєвим досвідом [6 МОВ 2.3.1-2]</p> <p>висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані вивченими прислів'ями, приказками і загадками, своє ставлення до зображених у творах людей, подій, ситуацій, явищ тощо; [6 МОВ 2.3.2-1]</p> <p>обирає для самостійного ознайомлення тексти малих жанрів фольклору і наводить аргументи щодо свого вибору; [6 МОВ 2.5.1-1].</p> <p>ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; [6 МОВ 2.5.1-3]</p> <p>створює власний медійний продукт (мультфільм, відеоролик, навчальний проєкт тощо) за мотивами прочитаного; [6 МОВ 2.7.2-1]</p> <p>збагачує власне мовлення окремими засобами художньої виразності малих жанрів фольклору [6 МОВ 4.2.4].</p>	<p><i>література, літератури національних меншин, іноземні мови – малі жанри в зарубіжному фольклорі.</i></p>	
Народні та літературні казки. – 12 год.		
<p>Уважно слухає народні та літературні казки, інформацію про особливості жанру казки; повідомлення про життя та творчість авторів літературних казок; [6 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>вичерпно відповідає на запитання за змістом</p>	<p>1. Народні казки. Повторення та узагальнення: види народних казок – казки про тварин, героїко-фантастичні (чарівні), соціально-побутові – їх спільні й відмінні риси.</p>	<p>Виразне читання народних та літературних казок (уголос ланцюжком, в особах). Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з персонажів</p>

<p>почутого повідомлення про види народних казок, їх спільні й відмінні риси; [6 МОВ 1.1.2-1]</p> <p>стисло переказує зміст народних і літературних казок; [6 МОВ 1.2.1-1]</p> <p>унаочнює та візуалізує почуте повідомлення (самостійно або з допомогою вчителя), використовуючи різні засоби (схеми, таблиці тощо) для відтворення змісту, структурування навчальної інформації; [6 МОВ 1.2.3-1]</p> <p>розрізняє ознаки народних і літературних казок, особливості їх побудови, елементи реального та фантастичного в них; [6 МОВ 1.3.1-2]</p> <p>читає виразно народні та літературні казки, ознайомлюється з інтерпретаціями казок у різних видах мистецтва, зокрема з екранізаціями та мультиплікаційними версіями народних і літературних казок (за бажанням); висловлює свої міркування про здобутий естетичний досвід; [6 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>характеризує порушені в народних і літературних казках проблеми; [6 МОВ 2.2.1-1]</p> <p>знаходить у текстах народних і літературних казок теоретико-літературні поняття, пояснює їх сутність; [6 МОВ 2.2.2-1]</p> <p>формулює тему та основну думку народних і літературних казок, рекомендованих для текстуального вивчення; [6 МОВ 2.2.3-1]</p> <p>характеризує емоційний стан персонажів казок, їхню поведінку та вчинки, виявляючи толерантність [6 МОВ 2.3.1-1]</p> <p>висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані вивченими казками, своє ставлення до зображених у творах людей, подій, ситуацій, явищ тощо; [6 МОВ</p>	<p>2. Українська народна казка «Яйце-райце». Фантастичне та реальне у творі. Символіка казки, відображення у ній світогляду, звичаїв та обрядів, морально-етичних принципів українців. Особливості мови народної казки. <i>ТЛ:</i> народна казка, поняття про фантастичне, творча фантазія, гіпербола.</p> <p><i>МК:</i> образотворче мистецтво – ілюстрації до української народної казки «Яйце-райце» (художниця-ілюстраторка – Катерина Штанко). <i>МЗ:</i> зарубіжна література, літератури національних меншин, іноземні мови – народні казки в зарубіжному фольклорі.</p> <p>3. Літературні казки. Іван Франко. «Фарбований Лис». Замальовка життєпису письменника, його казкарська творчість. Особливості літературної казки, її відмінність від народної. Роль діалогів у розкритті характеру головного героя. Морально-етична проблематика твору. <i>ТЛ:</i> літературна казка. <i>МК:</i> анімація – мультфільм «Фарбований лис» (режисер-мультиплікатор Олександр Іванов); образотворче мистецтво – ілюстрації до казки «Фарбований Лис» (художники-ілюстратори – Сергій Артюшенко, Олег Кіналь). <i>МЗ:</i> зарубіжна література – збірка індійських народних казок «Панчатантра».</p> <p>4. Леся Українка. «Лелія». Короткі біографічні відомості про дитинство</p>	<p>тощо).</p> <p>Бесіда за запитаннями.</p> <p>Аналітико-синтетична робота над текстом народних і літературних казок: визначення теми, основної думки, елементів композиції і сюжету.</p> <p>Складання плану народної та літературної казок.</p> <p>Характеристика героїв.</p> <p>Робота з цитатним матеріалом.</p> <p>Прогнозування подій у народних і літературних казках за заголовком, за ілюстрацією, за уривком.</p> <p>Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації щодо народних і літературних казок (перебіг подій, розрізнення персонажів, установа зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм.</p> <p>Створення власного медіатексту на основі прочитаних народних і літературних казок.</p> <p>Інсценізація казок.</p> <p>Складання власних казок.</p> <p>Самостійний добір текстів казок у бібліотеках і на рекомендованих учителем інтернет-сайтах.</p>
--	---	---

<p>2.3.2-1] обирає для самостійного ознайомлення тексти народних і літературних казок і наводить аргументи щодо свого вибору; [6 МОВ 2.5.1-1]. ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; [6 МОВ 2.5.1-3] передає текст народних і літературних казок графічно та трансформує графічну інформацію в тестову; [6 МОВ 2.6.2-1]; створює за мотивами прочитаних казок письмові творчі роботи різних жанрів, власний медійний продукт (мультфільм, театральну сценку, відеоролик тощо); [6 МОВ 2.7.2-1], [6 МОВ 3.1.2-1], збагачує власне мовлення окремими засобами художньої виразності народних і літературних казок [6 МОВ 4.2.4].</p>	<p>письменниці. Чарівні перетворення, їх роль у казці. Соціальні мотиви в казці. ТЛ: <i>дійові особи (персонажі), портрет.</i> МК: <i>образотворче мистецтво – ілюстрації до казки Лесі Українки «Лелія» (художниця-ілюстраторка – Лариса Іванова); Крейн Волтер «Лілії Мадонни в саду».</i> МЗ: <i>зарубіжна література, літератури національних меншин, іноземні мови – літературні казки у зарубіжних літературах.</i></p> <p>5. Валерій Шевчук. «Чотири сестри». Замальовка життєпису письменника. Тема зміни пір року, її художнє втілення. Значення мотиву сну та змалювання родинних взаємини між сестрами. Осмислення символічного змісту казки-притчі. ТЛ: <i>казка-притча, алегорія.</i> МК: <i>образотворче мистецтво – ілюстрації до збірки В. Шевчука «Панна квітів. Казки моїх дочок» (художниця-ілюстраторка – Ольга Рубіна), Ольга Ковтун «Пробудження»; музичне мистецтво – «Чотири пори року» Антоніо Вівальді; архітектура, скульптура – барельєф Габрієля Красуцького на будинку «Пори року» (м. Львів).</i></p>	
Минуле українського народу: легенди, перекази, літописні оповіді. – 9 год.		
<p>Уважно слухає легенди і перекази, художні твори про історичне минуле українського народу; інформацію про літописні оповіді, їх героїчний зміст, літописні мотиви в літературних казках, авторів літературних версій літописних оповідей, про спільне та відмінне в народних казках і легендах, їх ознаки та види; [6 МОВ</p>	<p>1. Легенди українців. Спільне та відмінне в народних казках і легендах. Ознаки фантастичного в легендах. Види народних легенд. Легенди «Калина», «Берегиня» (за <i>С. Плачиндою</i>). «Калина» – народне уявлення про походження</p>	<p>Виразне читання легенд, переказів, літописних оповідей, художніх творів про історичне минуле українського народу (уголос ланцюжком, в особах). Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з персонажів тощо).</p>

<p>1.1.1-1] вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого навчального матеріалу; [6 МОВ 1.1.2-1] стисло переказує зміст легенд і переказів, художніх творів, що вивчаються текстуально; [6 МОВ 1.2.1-1] розрізняє види народних легенд і переказів та їх ознаки в порівнянні з народними казками; [6 МОВ 1.3.1-2] формулює запитання, щоб уточнити розуміння змісту художніх творів про історичне минуле українського народу, почутого повідомлення про них; [6 МОВ 1.4.6-2] розповідає про власний емоційний стан під час сприймання художніх творів, що вивчаються текстуально; [6 МОВ 1.8.1-1] читає виразно народні легенди, перекази, літописну оповідь, драму-казку, історичне оповідання; [6 МОВ 2.1.1-1] співвідносить зміст сприйнятого тексту народних легенд, переказів, літописної оповіді, драми-казки, історичного оповідання із історичним і культурним контекстом; [6 МОВ 2.1.3-1] характеризує порушені в легендах, переказах, художніх творах про історичне минуле українського народу проблеми; [6 МОВ 2.2.1-1] знаходить у текстах переказів, легенд і художніх творах про історичне минуле українського народу приклади теоретико-літературних понять, пояснює їх сутність; [6 МОВ 2.2.2-1] формулює тему та основну думку народних легенд, переказів і художніх творів про історичне</p>	<p>рослин. Національна символіка. Калина – символ краси та дівочої вроди. «Берегиня» – показ зародження людської цивілізації, протистояння добра і зла. Символічні образи. Утілення образу Берегині в різних видах народного мистецтва.</p> <p>ТЛ: легенда (поглиблення поняття). МК: образотворче мистецтво – Олег Шупляк «Берегиня». МЗ: зарубіжна література, літератури національних меншин, іноземні мови – легенди народів світу.</p> <p>2. Народні перекази як вияв історичної пам'яті українців (за збіркою «Савур-могила. Легенди та перекази Нижньої Наддніпряниці», упорядник В. Чабаненко). «Козацька сторожа в степу» – переказ про патріотизм запорожців та їхню військову майстерність у захисті рідної землі. Мотив гордості за наших звитяжних пращурів. «Козацька сторожа в степу» – переказ про патріотизм запорожців та їхню військову майстерність у захисті рідної землі. Мотив гордості за наших звитяжних пращурів». ТЛ: народний переказ. МК: архітектура – історико-культурний комплекс «Запорозька Січ» Національного заповідника «Хортиця» (головний архітектор – В. Г. Стефанчук); образотворче мистецтво – Микола Пимоненко «У похід», Опанас Сластіон «Проводи на Січ», Сергій Васильківський «Козаки в степу».</p>	<p>Бесіда за запитаннями. Аналітико-синтетична робота над текстом творів: визначення теми, основної думки, елементів композиції і сюжету. Характеристика героїв за планом. Складання цитатного плану твору. Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації (порівняння легенд і переказів із казками), зокрема і з використанням комп'ютерних програм. Створення візуального медіапродукту до прочитаних творів. Самостійний добір і презентація легенд рідного краю у бібліотеках, на інтернет-сайтах, рекомендованих учителем і під його керівництвом. Проектні роботи «Легенди рідного краю (міста, села)», «Видатні українці» (за вибором).</p>
---	---	--

<p>минуле українського народу; [6 МОВ 2.2.3-1] виокремлює патріотичні мотиви в народних легендах, переказах, літописних оповідях; [6 МОВ 2.2.3-2] виокремлює жанрові ознаки драми-казки за народними мотивами, історичного оповідання, особливості мови творів; [6 МОВ 2.2.3-2] формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу народних легенд, переказів, літописних оповідей і художніх творів про історичне минуле українського народу щодо художнього переосмислення історичних подій та образів, символічні образи, ознаки реалістичного і фантастичного в легендах і переказах; [6 МОВ 2.2.7-1] аргументує власну оцінку прочитаних творів, наводячи доречні цитати; [6 МОВ 2.4.2-3] представляє текстову інформацію з прочитаних творів, використовуючи різні способи і засоби візуалізації їх змісту [6 МОВ 2.6.1-3] створює за мотивами прочитаного власний медійний продукт (мультфільм, відеоролик, тощо) і письмові творчі роботи різних жанрів; [6 МОВ 2.7.2-1], [6 МОВ 3.1.2-1] збагачує власне мовлення окремими засобами художньої виразності із прочитаних творів.[6 МОВ 4.2.4].</p>	<p>МЗ: <i>іноземні мови</i> – легенди народу, мова якого вивчається.</p> <p>3. Літописні оповіді. «Повість минулих літ»: «Три брати – Кий, Щек, Хорив і сестра їхня Либідь» (у переказі В. Близнеця). «Повість минулих літ» – перший історичний твір на землях Київської Русі, пам’ятка XII ст., основа українського літописання. Змалювання вчинків літописних героїв. Уславлення засновників Києва. Героїчний зміст літопису, його сюжети в різних видах мистецтва. ТЛ: <i>літопис</i>. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до «Повісті минулих літ» (художник-ілюстратор – Георгій Якутович); Артур Орльонов «Хрещення України-Русі»; <i>скульптура</i> – Василь Бородай, пам’ятний знак «Засновникам Києва» (м. Київ); <i>скульптура</i> – Фрідріх Согоян, пам’ятник Нестору-літописцю (м. Київ). МЗ: <i>історія України</i> – доба Київської Русі.</p> <p>4. Олександр Олесь. «Микита Кожум’яка». Стисла розповідь про долю поета. Жанрові ознаки драми-казки за народними мотивами «Микита Кожум’яка». Уславлення подвигу Микити – вихідця з народу. Особливості мови твору. ТЛ: <i>драматичний твір, драма-казка, віршована мова</i>. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до драми-казки «Микита Кожум’яка» (художник – Петро Андрусів); <i>анімація</i> – мультфільм «Микита Кожум’яка» (режисер-мультиплікатор</p>	
--	--	--

	<p>Ніна Василенко), мультфільм «Микита Кожум'яка» (режисер-мультиплікатор Манук Депоян).</p> <p>5. Сергій Плачинда. «Богатирська застава». Стисла розповідь про письменника. Історична основа твору «Богатирська застава». Образ Будимира – патріота рідної землі. Особливості мови історичного оповідання. <i>ТЛ:</i> тема художнього твору, історичне оповідання (поглиблення поняття). <i>МК:</i> образотворче мистецтво – ілюстрації до збірки С. Плачинди «Київські фрески» (художник-ілюстратор – О. Мезенцев).</p>	
Література рідного краю. – 1 год.		
<p>Уважно слухає художні твори літератури рідного краю; інформацію про життя та творчість їх авторів; [6 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>розповідає про власний емоційний стан під час ознайомлення з творами; [6 МОВ 1.8.1-1]</p> <p>читає виразно художні твори рідного краю, зокрема лірику напам'ять; [6 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>характеризує порушені в літературних творах проблеми; [6 МОВ 2.2.1-1]</p> <p>формулює тему та основну думку творів; [6 МОВ 2.2.3-1]</p> <p>формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу літератури рідного краю; [6 МОВ 2.2.7-1]</p> <p>обирає для самостійного ознайомлення твори літератури рідного краю і наводить аргументи щодо свого вибору; [6 МОВ 2.5.1-1].</p> <p>ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення</p>	<p>Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя)</p> <p>Ознайомлення із доступними для сприйняття й спорідненими тематично із вивченими в І семестрі літературними творами письменників-земляків.</p> <p><i>МК:</i> інтерпретація художніх творів літератури рідного краю в інших видах мистецтва; літературно-меморіальні музеї.</p>	<p>Виразне читання художніх творів літератури рідного краю.</p> <p>Бесіда за запитаннями.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з творами літератури рідного краю: визначення теми, основної думки, елементів композиції і сюжету.</p> <p>Характеристика героїв художнього твору. Робота з цитатним матеріалом.</p> <p>Створення власного медіатексту на основі прочитаних художніх творів літератури рідного краю.</p> <p>Самостійний добір художніх творів літератури рідного краю у домашній, шкільній, міській (сільській) бібліотеках і на рекомендованих учителем (та під його керівництвом) інтернет-сайтах.</p> <p>Робота в творчих групах «Цього письменника рідного краю я знаю, бо</p>

<p>власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; [6 МОВ 2.5.1-3]</p> <p>створює за мотивами прочитаного власний медійний продукт і творчі роботи різних жанрів; [6 МОВ 2.7.2-1], [6 МОВ 3.1.2-1]</p> <p>збагачує власне мовлення окремими засобами художньої виразності прочитаної художньої літератури письменників-земляків. [6 МОВ 4.2.4].</p>		<p>читав/читала його твори».</p>
<p>Найцікавіше з літературних новинок. – 1 год.</p>		
<p>Уважно слухає інформацію про нові художні твори сучасної української літератури; [6 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>використовує елементи конспектування навчального матеріалу; [6 МОВ 1.2.2-2]</p> <p>формулює запитання, щоб уточнити розуміння змісту літературних творів, почутої інформації про них; [6 МОВ 1.4.6-2]</p> <p>читає тексти творів сучасної української літератури (оглядово, вибірково тощо); [6 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>обирає для самостійного ознайомлення твори сучасної української літератури і наводить аргументи щодо свого вибору; [6 МОВ 2.5.1-1].</p> <p>описує свої літературні вподобання, наводячи приклади із прочитаних творів; [6 МОВ 2.5.1-2]</p> <p>ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів. [6 МОВ 2.5.1-3]</p>	<p>Із сучасної української літератури (<i>твори для читачів-підлітків за вибором учителя та учнів</i>)</p> <p>МК: <i>музичне мистецтво</i> – музика, що слухають герої-ровесники прочитаних учнями художніх творів сучасної літератури.</p>	<p>Виразне читання художніх творів сучасної української літератури.</p> <p>Переказ творів (близько до тексту, стисло, вибірково тощо).</p> <p>Бесіда за запитаннями.</p> <p>Аналітико-синтетична робота над текстом художніх творів сучасної української літератури: визначення теми, основної думки, елементів композиції і сюжету.</p> <p>Робота з цитатним матеріалом.</p> <p>Створення візуального медіапродукту про художні твори сучасної української літератури.</p> <p>Самостійний добір художніх творів сучасної української літератури у домашній, шкільній, міській (сільській) бібліотеках і на рекомендованих учителем (та під його керівництвом) інтернет-сайтах. Міні-проектна робота «Художній твір – мій ровесник».</p>
<p>Узагальнення та систематизація вивченого за I семестр. – 2 год.</p>		
<p>Розуміє та відтворює навчальний матеріал, зокрема й зміст художніх творів, вивчених у I семестрі [6 МОВ 1.1.2-2]</p>	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані художні твори. Узагальнення та систематизація вивченого в I семестрі навчального матеріалу.</p>	<p>Виразне читання художніх творів, зокрема вивчених напам'ять.</p> <p>Тестові завдання із відкритими та</p>

<p>аргументовано зіставляє почуте із життєвим досвідом [6 МОВ 1.4.5-1]</p> <p>обстоює власну позицію щодо проблем, порушених у вивчених творах; [6 МОВ 1.6.2];</p> <p>пояснює теоретико-літературні поняття, здобуті в процесі опрацювання програмового матеріалу в I семестрі; [6 МОВ 2.1.2-1]</p> <p>співвідносить зміст вивчених художніх творів із історичним і культурним контекстом; [6 МОВ 2.1.3-1]</p> <p>формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу вивчених художніх текстів; [6 МОВ 2.2.7-1]</p> <p>описує свої літературні вподобання, наводячи приклади із прочитаних творів; [6 МОВ 2.5.1-2]</p> <p>ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів. [6 МОВ 2.5.1-3]</p>	<p><i>ТЛ: повторення вивчених у I семестрі теоретико-літературних понять.</i></p>	<p>закритими запитаннями із використанням вебресурсів.</p> <p>Інтерпретація художніх творів.</p> <p>Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації щодо художніх творів (перебіг подій, характеристика персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм.</p> <p>Рольова гра «Цю прочитану книгу я візьму із собою на канікули».</p>
--	--	---

II семестр

Україна і я. – 6 год.

<p>Уважно слухає ліричні твори про Україну, її природу, мову та видатних українців; інформацію про життя та творчість авторів патріотичної лірики; [6 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого навчального матеріалу; [6 МОВ 1.1.2-1]</p> <p>формулює запитання, щоб уточнити розуміння змісту ліричних творів патріотичної тематики, почутої інформації про них; [6 МОВ 1.4.6-2]</p> <p>наводить кілька аргументів і прикладів на підтвердження власної позиції, використовуючи доречні цитати з творів для увиразнення власних поглядів, ідей, переконань; [6 МОВ 1.6.2-1]</p>	<p>1. Тарас Шевченко. «Зоре моя вечірняя», «Учітесь, читайте...» (уривок із послання «І мертвим, і живим...»).</p> <p>Розповідь про поета, його перебування на засланні. Поетичне відображення краси української природи у вірші «Зоре моя вечірняя». Роздуми ліричного героя.</p> <p>Уривок «Учітесь, читайте...» як ліричне звертання до нащадків. Думки автора про роль патріотичної освіти в духовному становленні особистості й нації.</p> <p><i>ТЛ: лірика, ліричний герой, мотив у ліричному творі.</i></p>	<p>Виразне читання ліричних творів, зокрема напам'ять.</p> <p>Постановка проблемних запитань, пов'язаних із вирішенням життєвих ситуацій авторів патріотичної лірики.</p> <p>Створення власного медіатексту на основі прочитаних ліричних творів про Україну.</p> <p>Рольова гра «Рима, римування – це ж так просто».</p> <p>Дослідницька робота (аналіз ліричних творів) «Засоби художньої виразності поезії».</p> <p>Проектна робота «Укладання цитатного</p>
--	--	---

<p>розповідає про власний емоційний стан під час сприймання патріотичної лірики; [6 МОВ 1.8.1-1]</p> <p>читає виразно патріотичну лірику, зокрема напам'ять; [6 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>характеризує порушені в ліричних творах проблеми; [6 МОВ 2.2.1-1]</p> <p>знаходить у текстах художніх творів приклади теоретико-літературних понять, пояснює їх сутність; [6 МОВ 2.2.2-1]</p> <p>формулює провідні мотиви патріотичної лірики; [6 МОВ 2.2.3-1]</p> <p>формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу поезії про художнє осмислення краси української природи, ролі освіти в духовному становленні особистості, призначення поета й поезії, збереження мови для історії, народу, людства; [6 МОВ 2.2.7-1]</p> <p>характеризує художні образи (образ України, образ природи, образ поета-патріота, образ ліричного героя); емоційний стан ліричних героїв творів, їхню поведінку та вчинки; [6 МОВ 2.3.1-1]</p> <p>аргументує власну оцінку поезії, наводячи доречні цитати; [6 МОВ 2.4.2-3]</p> <p>обирає для самостійного ознайомлення твори патріотичної тематики і наводить аргументи щодо свого вибору; [6 МОВ 2.5.1-1].</p> <p>ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; [6 МОВ 2.5.1-3]</p> <p>створює за мотивами прочитаного творчі роботи</p>	<p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Тарас Шевченко «Автопортрет» (1840), Надія Никифорова «Портрет Т. Шевченка», Володимир Маковський «Український пейзаж з хатами»; <i>музичне мистецтво</i> – «Учітеся, брати мої» (слова – Тарас Шевченко, музика – Микола Лисенко «Зоре моя вечірняя» (слова – Тарас Шевченка, музика – Яків Степовий).</p> <p>МЗ: <i>музичне мистецтво</i> – пісні на слова Т. Шевченка.</p> <p>2. Богдан Лепкий. «Шевченкова верба». Роль Тараса Шевченка у становленні особистості Богдана Лепкого, його поетична шевченкіана. Осмислення образу українського генія Шевченка з позицій гуманізму у вірші «Шевченкова верба». Біографічна основа поезії. Мотив туги за рідним краєм. ТЛ: <i>рима, перехресне, суміжне й кільцеве римування.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Тарас Шевченко «Мангишляцький сад» (акварель), «В Корсуні» (рисунок).</p> <p>3. Галина Кирпа. «Мова моя». Біографічна довідка про письменницю, її громадську діяльність. Значення рідної мови в житті людини. Мотив важливості збереження мови для історії, народу, людства загалом. Роль художніх засобів у розкритті основної думки поезії. ТЛ: <i>епітет, порівняння, метафора</i> (поглиблення понять).</p>	<p>словника про Україну, мову, український народ» або «Образ Кобзаря у ліричних творах».</p>
--	---	--

<p>різних жанрів, зокрема власний медійний продукт (відеоролик тощо); [6 МОВ 2.7.2-1], [6 МОВ 3.1.2-1]</p> <p>створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах щодо актуальності та художньої довершеності патріотичної поезії; [6 МОВ 3.2.1-1]</p> <p>дотримується засад академічної доброчесності під час онлайн-взаємодії; [6 МОВ 3.2.3-2]</p> <p>збагачує власне мовлення окремими засобами художньої виразності вивченої поезії. [6 МОВ 4.2.4].</p>	<p>4. Тетяна Майданович. «О Україно! Божий білий цвіт!», «Країна Україна».</p> <p>Короткі біографічні відомості про авторів поезій. Образ сучасної України в поетичних творах. Патріотичні почуття ліричного героя, втілені у віршах.</p> <p><i>ТЛ:</i> патріотична лірика.</p> <p><i>МК:</i> образотворче мистецтво – Михайло Дмитренко «Мелодія», Олексій Кулаков «Державотворення», Олег Шупляк «До рідних гнізд»; ілюстрації до книги Т. Майданович «Країна Україна» (художниця-ілюстраторка – Іванна Хомчак).</p> <p><i>МЗ:</i> музичне мистецтво – пісні про Україну.</p> <p><i>Для вивчення напам'ять: 2 поезії за вибором учителя.</i></p>	
<p>Рідна природа. – 9 год.</p>		
<p>Уважно слухає поетичні та прозові твори про природу; інформацію про життя та творчість їх авторів; [6 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення; [6 МОВ 1.1.2-1]</p> <p>стисло переказує зміст прозових творів про природу; [6 МОВ 1.2.1-1]</p> <p>унаочнює та візуалізує почуте повідомлення (самостійно або з допомогою вчителя), використовуючи різні засоби (схеми, таблиці тощо) для відтворення змісту, структурування навчальної інформації; [6 МОВ 1.2.3-1]</p> <p>розрізняє пейзажні та анімалістичні твори; [6 МОВ 1.3.1-2]</p> <p>виявляє взаємозв'язок змісту творів про природу із власними потребами для</p>	<p>1. Олена Пчілка. «З гринджолятами».</p> <p>Розповідь про письменницю, сімейні традиції родини Косачів. Зображення дитячих зимових розваг у вірші «З гринджолятами». Оспівування краси зимової природи. Відображення в ліричному творі настроїв та почуттів.</p> <p><i>ТЛ:</i> пейзаж та його види, пейзаж у літературному творі.</p> <p><i>МК:</i> образотворче мистецтво – Сергій Васильківський «Ловлять снігура», Сергій Кольба «Зимові розваги»; ілюстрації до збірки «Дивна хатка» (художниця-ілюстраторка – Лариса Іванова).</p> <p>2. Павло Тичина. «Хор лісових дзвіночків», «Гаї шумлять».</p>	<p>Виразне читання художніх творів про рідну природу (уголос ланцюжком, у ролях, напам'ять тощо).</p> <p>Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з героїв тощо) художніх творів.</p> <p>Бесіда за запитаннями.</p> <p>Постановка проблемних запитань, пов'язаних із вирішенням екологічних проблем, життєвих ситуацій як авторів, так і героїв художніх творів.</p> <p>Аналітико-синтетична робота над текстом оповідань: визначення теми, основної думки, елементів композиції і сюжету.</p> <p>Складання цитатного плану твору.</p> <p>Характеристика героїв.</p>

<p>особистісного розвитку; [6 МОВ 1.4.5-2] наводить кілька аргументів і прикладів на підтвердження власної позиції, використовуючи доречні цитати з тексту вивчених творів для увиразнення власних поглядів щодо важливості збереження природи, утвердження гуманістичних цінностей; [6 МОВ 1.6.2-1] читає виразно програмові художні твори, зокрема напам'ять пейзажну лірику; [6 МОВ 2.1.1-1] характеризує порушені в творах екологічні проблеми: гармонії природи і людини, дбайливого ставлення до навколишнього середовища; [6 МОВ 2.2.1-1] знаходить у текстах художніх творів приклади теоретико-літературних понять, пояснює їх сутність; [6 МОВ 2.2.2-1] формулює тему та основну думку творів про природу, рекомендованих для текстуального вивчення; [6 МОВ 2.2.3-1] виокремлює в художніх текстах мікротеми; [6 МОВ 2.2.3-2] формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу творів щодо оспівуванню краси української природи, її збереження, возвеличення людського гуманізму й засудження споживацького ставлення до довкілля, [6 МОВ 2.2.7-1] характеризує емоційний стан персонажів творів, їхню поведінку та вчинки, виявляючи толерантність; [6 МОВ 2.3.1-1] проводить паралелі між образами й ситуаціями, зображеними у творах про природу, і власним життєвим досвідом для формування базових</p>	<p>Замальовка життєпису поета, особливості його світосприймання. Поетичне втілення картин природи у віршах П. Тичини. Музичне (слухове), зорове та емоційне наповнення поезій. Авторські неологізми, їх художні функції. Персоніфікований образ дівчини-весни в поезії «Арфами, арфами». ТЛ: пейзажна лірика, персоніфікація. МК: музичне мистецтво – «Ми дзвіночки» (слова – П. Тичина, музика – Василь Верховинець), «Гаї шумлять» (слова – Павло Тичина, музика – Григорій Майборода), «Арфами, арфами» (слова – Павло Тичина, музика – Леся Тельнюк); <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації Едуарда Колесо́ва до збірки «Гаї шумлять». МЗ: зарубіжна література – пейзажна лірика зарубіжних поетів.</p> <p>3. Оксана Іваненко. «Цвітарінь». Розповідь про письменницю. Художній світ пізнавальної казки. Тема екології у творі. Розвиток подій у творі, морально-етична проблематика. ТЛ: мова автора і мова дійових осіб, прозова мова. МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до збірки «Лісові казки» (художник-ілюстратор – Василь Євдокименко); музичне мистецтво – Поль Моріа «Жайворонок».</p> <p>4. Микола Вінграновський. «Гусенятко». Біографічні відомості про письменника. Тема родинних цінностей. Художні функції часу і</p>	<p>Складання порівняльної таблиці/схеми «Особливості оповідання». Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм. Створення власного медіатексту на основі прочитаних творів про рідну природу. Віртуальна екскурсія в квартиру-музей П. Тичини. Рольова гра «Малюємо природу художніх творів» або «Малюємо поезію».</p>
--	---	---

<p>морально-етичних норм; [6 МОВ 2.3.1-2] обирає для самостійного ознайомлення твори про природу й наводить аргументи щодо свого вибору; [6 МОВ 2.5.1-1]. ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; [6 МОВ 2.5.1-3] створює власний медійний продукт (мультфільм, відеоролик тощо) та /або письмові творчі роботи різних жанрів за мотивами прочитаного; [6 МОВ 2.7.2-1], [6 МОВ 3.1.2-1] відтворює окремі художні засоби із вивчених творів для втілення власних творчих намірів. [6 МОВ 4.2.2-1]</p>	<p>простору в літературному творі. ТЛ: тема та ідея літературного твору. МК: образотворче мистецтво – Петро Нілус «Поле з гусьми», Кириак Костанді «Гуси»; ілюстрації до збірки «Гусенятко. Козак Петро Мамарига» (художник-ілюстратор – Костянтин Лавро).</p> <p>5. Марія Морозенко. «Вірність Хатіко». Коротко про життя і творчість письменниці. Тема дружби людини й тварини. Засоби змалювання їхніх взаємин в оповіданні. Послідовність подій у творі. Ідея гуманістичних цінностей. ТЛ: оповідання про тварин (аніمالістичне). МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до збірки «Найвірніші» (художниця-ілюстраторка – Ольга Воронкова); кіномистецтво – «Хатіко: Найвірніший друг» (режисер – Лассе Галльстрем). МЗ: зарубіжна література – аніمالістичні твори зарубіжних письменників.</p> <p>6. Анатолій Качан. «Море грає». Біографічна довідка про письменника. Мариністична лірика. Образний світ поезії «Море грає». МК: образотворче мистецтво – Архип Куїнджі «Море», Віктор Іванів «На морі. Сонячно», музичне мистецтво – пісня Зої Красуляк «Білі кораблі».</p> <p><i>Для вивчення напам'ять: 2 поезії за вибором учителя.</i></p>	
---	---	--

Світ дитинства. – 8 год.

<p>Уважно слухає художні твори про дивовижний світ дитинства; коротку інформацію про життя і творчість їх авторів; [6 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення; [6 МОВ 1.1.2-1]</p> <p>стисло переказує зміст художніх творів, рекомендованих для текстуального вивчення; [6 МОВ 1.2.1-1]</p> <p>унаочнює та візуалізує почуте повідомлення (самостійно або з допомогою вчителя), використовуючи різні засоби (схеми, таблиці тощо) для відтворення змісту, структурування навчальної інформації; [6 МОВ 1.2.3-1]</p> <p>виявляє взаємозв'язок змісту творів про дітей із власними потребами для особистісного розвитку; [6 МОВ 1.4.5-2]</p> <p>читає виразно програмові художні твори; [6 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>характеризує порушені в творах проблеми: добра і зла, милосердя й прощення, морального вибору людини, формування характеру й світогляду юних героїв, шкільного життя, стосунків з однолітками, старшими людьми та навколишнім світом; [6 МОВ 2.2.1-1]</p> <p>знаходить у текстах художніх творів приклади теоретико-літературних понять, пояснює їх сутність; [6 МОВ 2.2.2-1]</p> <p>формулює тему та основну думку творів про дітей, рекомендованих для текстуального вивчення; [6 МОВ 2.2.3-1]</p> <p>виокремлює в художніх текстах мікротеми; [6 МОВ 2.2.3-2]</p> <p>формулює висновки відповідно до</p>	<p>1. Іван Нечуй-Левицький. «Вітрогон». Замальовка життєпису письменника. Композиція оповідання «Вітрогон», майстерність оповіді, мови. Образ Василька. Внутрішній світ хлопчика, спрямованість його інтересів, формування характеру. <i>ТЛ:</i> загальне поняття про композицію і сюжет твору. <i>МК:</i> образотворче мистецтво – Микола Пимоненко «Вечоріє». <i>МЗ:</i> зарубіжна література – світ дитинства у творах зарубіжних письменників.</p> <p>2. Борис Грінченко. «Украла». Розповідь про письменника, його педагогічну діяльність. «Украла» – оповідання про життя сільської школи в поневоленій Україні. Динамічність оповіді. Психологія вчинку Олександрів. Ідея розуміння людської душі, співчуття, прощення. <i>МК:</i> образотворче мистецтво – ілюстрації до оповідання «Украла» (художник-ілюстратор – Василь Євдокименко).</p> <p>3. Оксана Сайко. «Гаманець». Біографічна довідка про письменницю. Драматизм сюжету оповідання «Гаманець». Розвиток подій у творі. Проблема добра і зла, морального вибору людини. Образи Іванки й Ритки, спільне й відмінне у їхніх характерах і вихованні. <i>МК:</i> образотворче мистецтво – ілюстрації до збірки «Новенька та інші історії» (художники-</p>	<p>Виразне читання художніх творів (уголос ланцюжком, в особах тощо). Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з героїв тощо) художніх творів. Бесіда за запитаннями. Постановка проблемних запитань пов'язаних із вирішенням життєвих ситуацій як авторів, так і героїв художніх творів. Аналітико-синтетична робота над текстом оповідань: визначення теми, основної думки, елементів композиції і сюжету. Складання плану твору. Діаграма Венна «Персонажі творів». Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм. Створення власного медіатексту на основі прочитаних творів про світ дитинства. Рольова гра «Лист героєві твору» або «Я хотів би дружити із героєм твору...».</p>
---	--	---

<p>поставленого завдання на основі аналізу творів щодо майстерного розкриття духовного світу дітей, їхніх характеристик і міжособистісних стосунків; [6 МОВ 2.2.7-1]</p> <p>характеризує емоційний стан персонажів творів, їхню поведінку та вчинки, виявляючи толерантність; [6 МОВ 2.3.1-1]</p> <p>проводить паралелі між образами й ситуаціями, зображеними в творах про дитинство, і власним життєвим досвідом для формування базових морально-етичних норм; [6 МОВ 2.3.1-2]</p> <p>висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаними творами, своє ставлення до зображених у них людей, подій, ситуацій, явищ тощо; [6 МОВ 2.3.2-1]</p> <p>ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; [6 МОВ 2.5.1-3]</p> <p>представляє текст прочитаних художніх творів, використовуючи різні способи і засоби візуалізації змісту; [6 МОВ 2.6.1-3]</p> <p>створює власний медійний продукт (мультфільм, відеоролик тощо) та /або письмові творчі роботи різних жанрів за мотивами прочитаного; [6 МОВ 2.7.2-1], [6 МОВ 3.1.2-1]</p> <p>відтворює окремі художні засоби із вивчених творів для втілення власних творчих намірів. [6 МОВ 4.2.2-1].</p>	<p>ілюстратори – Наталка Гайда, Назар Гайдучик).</p> <p>4. Галина Кирпа. «Мій тато став зіркою». Участь письменниці у подіях, що стали основою оповідання, їх переосмислення в художньому творі. Зворушлива оповідь маленької дівчинки, тато якої загинув на Майдані. Особливості показу світу очима дитини. Мотиви втрати рідної людини, почуття й переживання дитини. Ідея героїзму й самопожертви. <i>МК: образотворче мистецтво</i> – Олена Самойлик «Герої. Майдан», ілюстрації до оповідання «Мій тато став зіркою» (художниця-ілюстраторка – Оксана Була); <i>музичне мистецтво</i> – українська народна пісня «Пливе кача». <i>МЗ: історія України</i> – Революція гідності.</p>	
У пошуках пригод і чудес. – 7 год.		
<p>Уважно слухає пригодницько-фантастичні твори, коротку інформацію про їх авторів; [6 МОВ 1.1.1-1]</p>	<p>1. Всеволод Нестайко. «Чарівні окуляри» (скорочено). Замальовка життєпису письменника. Повість-</p>	<p>Виразне читання художніх пригодницьких творів (уголос ланцюжком, в особах).</p>

<p>вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення; [6 МОВ 1.1.2-1]</p> <p>стисло переказує зміст художніх творів, рекомендованих для текстуального вивчення; [6 МОВ 1.2.1-1]</p> <p>унаочнює та візуалізує почуте повідомлення (самостійно або з допомогою вчителя), використовуючи різні засоби (схеми, таблиці тощо) для відтворення змісту, структурування навчальної інформації; [6 МОВ 1.2.3-1]</p> <p>читає виразно художні твори, рекомендовані для текстуального вивчення; [6 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>характеризує порушені в пригодницько-фантастичних творах проблеми: подолання бездуховності й прагматизму в реальному світі; значущості вшанування величного історичного минулого українців; [6 МОВ 2.2.1-1]</p> <p>знаходить у текстах художніх творів приклади теоретико-літературних понять, пояснює їх сутність; [6 МОВ 2.2.2-1]</p> <p>формулює тему та основну думку пригодницько-фантастичних творів, рекомендованих для текстуального вивчення; [6 МОВ 2.2.3-1]</p> <p>виокремлює в художніх текстах мікротеми; [6 МОВ 2.2.3-2]</p> <p>формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу творів щодо художнього змалювання фантастичного і реального у творі, використання чарівних елементів і казкової символіки; [6 МОВ 2.2.7-1]</p> <p>характеризує емоційний стан персонажів пригодницько-фантастичних творів, їхню поведінку та вчинки, виявляючи толерантність;</p>	<p>казка про фантастичні пригоди сучасних школярів. Реальні вчинки головних героїв на шляху дорослішання. Фантастичні пригоди, чарівні елементи, казкова символіка повісті. Ідейний зміст твору: відповідальність за свої вчинки, уміння долати перешкоди на шляху до мети.</p> <p>ТЛ: <i>епічний твір, повість-казка</i> (поглиблення поняття).</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті «Чарівні окуляри» (художники-ілюстратори – Юлія Радіч-Демидьонук, Анатолій Василенко, Радна Сахалтуєва); <i>кіномистецтво</i> – документальний фільм «Всеволод Нестайко. Родом з дитинства» (режисер – Максим Погребняк), короткометражний художній фільм «Тореадори з Васюківки» (режисер – Самарій Зелікін), художній фільм «Одиниця „3 обманом“» (режисер – Андрій Праченко).</p> <p>2. Зірка Мензатюк. «Таємниця козацької шаблі» (скорочено).</p> <p>Коротко про письменницю. Пригодницька повість про мандрівку історичними місцями України. Історичне минуле в житті сучасної людини. Образи козаків та символіка козацької шаблі у творі. Велич старовинних українських замків. Фантастичне і реальне у пригодницькій повісті. Засоби змалювання характерів персонажів.</p> <p>ТЛ: <i>пригодницька повість, детектив.</i></p> <p>МК: <i>архітектура</i> – Тараканівський форт, Дубенський замок, Підгорецький замок, Олеський замок, Кам'янець-Подільська фортеця,</p>	<p>Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з героїв тощо) художніх пригодницьких творів.</p> <p>Бесіда за запитаннями.</p> <p>Постановка проблемних запитань, пов'язаних із вирішенням життєвих ситуацій як авторів, так і героїв художніх творів.</p> <p>Аналітико-синтетична робота над текстом художнього пригодницького твору: визначення теми, основної думки, елементів композиції і сюжету.</p> <p>Складання графічного плану (схеми) пригодницького твору.</p> <p>Складання схеми/таблиці «Реальне і фантастичне в пригодницькому творі».</p> <p>Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації (перебіг подій, розрізнення персонажів, установа зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм.</p> <p>Створення візуального медіапродукту до прочитаних пригодницьких творів.</p> <p>Віртуальні екскурсії замками України.</p> <p>Проектна робота «Одна цікава детективна чи пригодницька історія»</p>
---	---	---

<p>[6 МОВ 2.3.1-1] висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаними творами, своє ставлення до зображених у них людей, подій, ситуацій, явищ тощо; [6 МОВ 2.3.2-1] описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних пригодницько-фантастичних творів; [6 МОВ 2.5.1-2] ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; [6 МОВ 2.5.1-3] творчо опрацьовує прочитані художні твори, у разі потреби змінюючи персонажів, додаючи окремі епізоди, переказуючи прочитане з позиції одного з персонажів тощо; [6 МОВ 2.7.1-1] створює власний медійний продукт (мультфільм, відеоролик тощо) та /або письмові творчі роботи різних жанрів за мотивами прочитаного [6 МОВ 2.7.2-1], [6 МОВ 3.1.2-1].</p>	<p>Хотинська фортеця; <i>образотворче мистецтво</i> – Юзеф Брандт «Вставайте, козаки», Олег Орльонов «Битва під Берестечком». <i>МЗ: історія України</i> – доба козацтва, битва під Берестечком; <i>музичне мистецтво</i> – козацькі пісні; <i>зарубіжна література</i> – пригодницькі та фантастичні твори зарубіжних письменників.</p>	
Література рідного краю. 1 год.		
<p>Уважно слухає художні твори літератури рідного краю; інформацію про життя та творчість їх авторів; [6 МОВ 1.1.1-1] розповідає про власний емоційний стан під час ознайомлення з творами; [6 МОВ 1.8.1-1] читає виразно художні твори рідного краю, зокрема лірику напам'ять; [6 МОВ 2.1.1-1] характеризує порушені в літературних творах проблеми; [6 МОВ 2.2.1-1] формулює тему та основну думку творів; [6 МОВ 2.2.3-1] формулює висновки відповідно до</p>	<p>Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя). Ознайомлення із доступними для сприйняття й спорідненими тематично із вивченими в II семестрі літературними творами письменників-земляків.</p>	<p>Виразне читання художніх творів літератури рідного краю (уголос ланцюжком, в особах, напам'ять тощо). Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково, від імені одного з персонажів тощо). Бесіда за запитаннями. Аналітико-синтетична робота над текстом художніх творів літератури рідного краю: визначення теми, основної думки, елементів композиції і сюжету. Складання плану характеристики героїв</p>

<p>поставленого завдання на основі аналізу літератури рідного краю; [6 МОВ 2.2.7-1]</p> <p>обирає для самостійного ознайомлення твори літератури рідного краю й наводить аргументи щодо свого вибору; [6 МОВ 2.5.1-1].</p> <p>ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів; [6 МОВ 2.5.1-3]</p> <p>створює, за мотивами прочитаного, власний медійний продукт і творчі роботи різних жанрів; [6 МОВ 2.7.2-1], [6 МОВ 3.1.2-1]</p> <p>збагачує власне мовлення окремими засобами художньої виразності прочитаної художньої літератури письменників-земляків. [6 МОВ 4.2.4].</p>		<p>художніх творів.</p> <p>Робота з цитатним матеріалом.</p> <p>Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації художніх творів (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм.</p> <p>Створення власного медіатексту на основі прочитаних художніх творів літератури рідного краю.</p> <p>Самостійний добір художніх творів літератури рідного краю у домашній, шкільній, міській (сільській) бібліотеках і на рекомендованих інтернет-сайтах.</p> <p>Рольова гра «Напиши листа (зокрема електронного) письменнику-земляку».</p> <p>Проектна робота «Художній твір письменника-земляка в інших видах мистецтва».</p>
<p>Найцікавіше з літературних новинок. – 1 год.</p>		
<p>Уважно слухає інформацію про нові художні твори сучасної української літератури; [6 МОВ 1.1.1-1]</p> <p>використовує елементи конспектування навчального матеріалу; [6 МОВ 1.2.2-2]</p> <p>формулює запитання, щоб уточнити розуміння змісту літературних творів, почутої інформації про них; [6 МОВ 1.4.6-2]</p> <p>читає тексти творів сучасної української літератури (оглядово, вибірково тощо); [6 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>обирає для самостійного ознайомлення твори сучасної української літератури й наводить</p>	<p>Із сучасної української літератури (<i>твори для читачів-підлітків за вибором учителя та учнів</i>)</p> <p>МК: <i>музичне мистецтво</i> – музика, що слухають герої-ровесники прочитаних учнями художніх творів сучасної літератури.</p>	<p>Виразне читання художніх творів сучасної української літератури (уголос ланцюжком, в особах, напам'ять, зокрема ліричних).</p> <p>Переказ (близько до тексту, стисло, вибірково тощо).</p> <p>Бесіда за запитаннями.</p> <p>Аналітико-синтетична робота над текстом художніх творів сучасної української літератури: визначення теми, основної думки, елементів композиції і сюжету.</p> <p>Складання плану характеристики героїв художніх творів.</p>

<p>аргументи щодо свого вибору; [6 МОВ 2.5.1-1]. описує свої літературні вподобання, наводячи приклади із прочитаних творів; [6 МОВ 2.5.1-2] ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів. [6 МОВ 2.5.1-3]</p>		<p>Робота з цитатним матеріалом. Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації художніх творів (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм. Створення візуального медіапродукту до художніх творів сучасної української літератури. Самостійний добір художніх творів сучасної української літератури у домашній, шкільній, міській (сільській) бібліотеках і на рекомендованих учителем (та під його керівництвом) інтернет-сайтах. Міні-проектна робота «Художній твір – мій ровесник».</p>
Узагальнення та систематизація вивченого за II семестр. – 2 год.		
<p>Розуміє та відтворює навчальний матеріал, зокрема й зміст художніх творів, вивчених у II семестрі [6 МОВ 1.1.2-2] аргументовано зіставляє почуте із життєвим досвідом [6 МОВ 1.4.5-1] обстоює власну позицію щодо проблем, порушених у вивчених творах; [6 МОВ 1.6.2]; пояснює теоретико-літературні поняття, здобуті в процесі опрацювання програмового матеріалу в II семестрі; [6 МОВ 2.1.2-1] співвідносить зміст вивчених художніх творів із історичним і культурним контекстом; [6 МОВ 2.1.3-1] формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу</p>	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані художні твори. Узагальнення за темами, що вивчались упродовж семестру, їх систематизація. ТЛ: повторення вивчених протягом семестру теоретико-літературних понять.</p>	<p>Виразне читання художніх творів, зокрема напам'ять. Тестові завдання із відкритими та закритими запитаннями із використанням вебресурсів. Інтерпретація художніх творів. Створення графічних і візуальних засобів передачі інформації щодо художніх творів (перебіг подій, розрізнення персонажів, установлення зв'язків між ними тощо), зокрема і з використанням комп'ютерних програм. Укладання рекомендаційних списків улюблених прочитаних книг; проведення засідання читацького клубу «Коло книжки», «Книжка, що мене вразила»</p>

<p>вивчених художніх текстів; [6 МОВ 2.2.7-1] описує свої літературні вподобання, наводячи приклади із прочитаних творів; [6 МОВ 2.5.1-2] ефективно використовує інформаційні ресурси (бібліотеки, сайти тощо) для задоволення власних читацьких потреб і розширення кола читацьких інтересів. [6 МОВ 2.5.1-3].</p>		тощо.
---	--	-------

**СПИСОК ТВОРІВ ДЛЯ ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ
(за розділами)**

МАЛІ ЖАНРИ ФОЛЬКЛОРУ ТА ЛІТЕРАТУРИ.

Анатолій Качан Загадки «Квітка Сонця», «Світов@ павутин@».

НАРОДНІ ТА ЛІТЕРАТУРНІ КАЗКИ

Українські народні казки (за вибором учнів).

Кримськотатарська народна казка «Золоте яблуко» (переклад Данила Кононенка)».

Василь Королів-Старий «Хуха-Моховинка».

Лариса Письменна «Як у Чубасика сміх украли».

Юрій Ярмиш «Летюче дерево».

Віктор Близнець «Земля Світлячків» (скорочено).

Зірка Мензатюк «Арніка».

Марина Павленко «Півтора бажання. Казки з Ялосоветиної скрині».

Юлія Смаль «Казка про Горошку».

МИНУЛЕ НАРОДІВ У ФОЛЬКЛОРИ ТА ЛІТЕРАТУРІ:

ЛЕГЕНДИ, ПЕРЕКАЗИ, ЛІТОПИСНІ ОПОВІДІ

Легенди «Як виникли Карпати», «Неопалима купина» (за Є. Шморгуном).

Легенди Криму «Аю-Даг», «Скелі-близнята в Гурзуфі».

Літописна оповідь із «Повісті минулих літ»: «Подвиг юнака» (у переказі В. Близнеця).

Олесь Бердник «Сказання про калину», «Вишня – вічна наречена».

Народний переказ «Шевченко на Хортиці».

Антоніна Гармаш-Литвин «Голос утопленого села» («Мова України», «Як українці отримали собі землю», «Переяслав», «Кобза», «Про запорожців», «Рідне слово», «Вогняна січ», «Дороги рідних пісень», «Пісня без слів»).

Антін Лотоцький «Михайло-семиліток».

Зірка Мензатюк «Дочка Троянди».

ПОЕТИЧНИЙ ОБРАЗ УКРАЇНИ

Микола Щербак «Волошки».

Ліна Костенко «Кобзарю».

Володимир Лучук «Клятва».
Людмила Савчук «Український віночок».

РІДНА ПРИРОДА

Іван Багряний «До Ворскли, по рибу!».
Анатолій Дрофань «Янехо».
Василь Чухліб «Після хуртовини».
Анатолій Давидов «Таємниці старого дуба».
Дмитро Чередниченко «Мандри жолудя».

СВІТ ДИТИНСТВА

Іван Франко «Малий Мирон».
Григій Тютюнник «Дивак».
Ярослав Стельмах «Про козу».
Михайло Слабошпицький «Війві».

У ПОШУКАХ ПРИГОДИ І ЧУДЕС.

Олесь Ільченко «Загадкові світи старої обсерваторії».
Дара Корній «Петрусь Химородник».
Ксенія Ковальська «Канікули прибульців із Саллатти»..

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Державний стандарт базової середньої освіти (2020). Постанова КМУ № 898 від 30.09.2020 року. Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/76886
2. Закон України «Про освіту» (Прийняття від 05.09.2017. Набрання чинності 28.09.2017). Режим доступу: <https://osvita.ua/legislation/law/2231/>
3. Закон України «Про повну загальну середню освіту» (16 січня 2020 р). Режим доступу: <https://osvita.ua/legislation/law/2232/>
4. Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у ЗЗСО у 2022/2023 н. р. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=2C35DyDvCl0>
5. Методичні рекомендації для розроблення модельних навчальних програм. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/03/25/metod.pdf>
6. Методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в першому (адаптивному) циклі / 5 класах закладів загальної середньої освіти за Державним стандартом базової середньої освіти в умовах реалізації концепції НУШ (МОН України №4.5/2303-21 від 06.08.2021). Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/83419/
7. Методичні рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти. Наказ МОН № 289 від 01.04.2022 року. Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/86195/
8. Модельна навчальна програма «Українська література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти / за наук. ред. Т. О. Яценко Т.О. Київ: КОНВІ ПРІНТ, 2021. 64 с. Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/729539/>
9. Модельні навчальні програми для 5-9 класів нової української школи. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoyi-ukrayinskoyi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku?fbclid=IwAR0Su0XZPqxv3Rp0dsyWvSEg3V7nV5NoRkq8qpUgeJD636tTFRtDHre69Hg>

10. Навчальна програма не має копіювати модельну: що спільного й різного в цих програмах. Режим доступу: <https://nus.org.ua/articles/navchalna-programa-ne-maye-kopiyuvaty-modelnu-shho-spilnogo-j-riznogo-v-tsyh-programah/>
11. Новий освітній стандарт для 5-9 класів – що це за документ і що він змінює. Режим доступу: <https://nus.org.ua/questions/novyj-osvitnij-standart-dlya-5-9-klasiv-shho-tse-za-dokument-i-shho-vin-zminyuye/>
12. Сидоренко В. В. Концептуальні засади Нової української школи: ключові компетентності, ціннісні орієнтири, освітні результати. Методист. 2018. № 5. С. 4–21. Режим доступу: <https://lib.iitta.gov.ua/710778/1/>
13. Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (Наказ МОН від 19.02.2021 р. № 235). Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-osvitnoyi-programi-dlya-5-9-klasiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti>
14. Українська література : підруч. для 5 класу закладів загальної середньої освіти / Т. О. Яценко, В. І. Пахаренко, О. А. Слижук. Київ : ВД «Освіта», 2022. 256 с. Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/731725/1/5%D0%BA%D0%BB_%D0%A3%D0%9A%D0%A0%20%D0%9B%D0%86%D0%A2.pdf
15. Шиян Р., Ляшенко О., Фіцайло С., Дубовик О., Гайдамака О. Усе про модельні навчальні програми для розробників і шкіл. Режим доступу: <https://nus.org.ua/questions/vidpovidayemo-na-zapytannya-use-pro-modelni-navchalni-programy-dlya-rozrobnykiv-i-shkil/>